

EEN OORLOGSGOD?

Al meer dan vier jaar woedt een verschrikkelijke oorlog in de Oekraïne. Een oorlog met veel verwoesting, dood en verdriet. Oorlog kent alleen maar verliezers. Een pijnlijke oorlog ook omdat twee landen waar het christelijke geloof dominant is met elkaar vechten. Patriarch Kirill is een bondgenoot van de regering in Moskou en steunt de oorlog met religieuze argumenten. Wij beluisteren bij hem helaas een gewelddadig christelijk nationalisme. De oorlog in het Midden-Oosten houdt ook aan. De gevolgen zijn vooral dramatisch voor de gewone bevolking. Niet alleen in Iran en Libanon, maar ook in Israël vallen steeds meer slachtoffers. Het beleid van de machthebbers in Jeruzalem heeft iets tragisch. Israël lijkt een vesting die met grof geweld wordt verdedigd. Het Joodse volk leeft natuurlijk met het immense trauma van de Holocaust, toen 6 miljoen Joodse mensen door het naziregime werden vermoord. De wond werd in oktober 2023 opnieuw

opengereten door de afschuwelijke moordpartij van Hamas. Nu lijkt een getraumatiseerd volk andere volkeren te traumatiseren. Israël lijkt allereerst voor geweld te kiezen en pas in de laatste plaats voor diplomatie. Het onderscheid tussen slachtoffer en dader verdampt meer en meer. Met meer dan 70.000 doden in Gaza, toenemend onrecht op de Westelijke Jordaanoever, vele ontheemden in Libanon en steeds meer burgerslachtoffers in Iran. Hoeveel haat wordt niet gezaaid. Na de Tweede Wereldoorlog noemden wij Duitsers lange tijd moffen. Pas heel geleidelijk zijn de banden tussen ons genormaliseerd. Helaas wordt ook het geweld in het Midden-Oosten religieus gefundeerd. God wordt door extreme Israëliische en islamitische leiders voor de oorlogskar gespannen.

Oproep tot vrede

Paus Leo heeft gelukkig vanaf het begin van de strijd in het Midden-Oosten het geweld met felle woorden veroordeeld. Als een van de weinige morele leiders in onze wereld wijst hij op de waanzin van deze oorlog, die volgens het internationaal recht niet legitiem is. Niet als politicus maar als geestelijk leider. Met Palmzondag was paus Leo heel duidelijk. Hij verwees naar de profeet Jesaja, die zegt dat God niet luistert naar de gebeden van mensen die bloed aan hun handen hebben. De paus vraagt om gebed voor alle slachtoffers omdat ieder mens een schepsel

van God is. Wie een mens schendt, schendt daarmee de Schepper. De paus blijft oproepen om de wapens te laten zwijgen. De diplomaten moeten het werk van de militairen overnemen. De weg van bruggen bouwen zal lang en moeizaam zijn maar het is de enige weg die uiteindelijk heilzaam zal zijn.

Paastijd

Ondertussen leven wij in de Paastijd. Nederlanders merken de gevolgen van de oorlog in het Midden-Oosten op dit moment vooral in hun portemonnee. De prijzen aan de pomp zijn hoog geworden en economen spreken in sombere woorden over de gevolgen op lange termijn. In deze wereld vol van geweld hebben wij recent de opstanding van Christus gevierd. Als een Vredesvorst trok Hij in de laatste week van zijn aardse leven Jeruzalem binnen. Niet hoog te paard maar nederig om het veulen van een ezel. Christus heeft alle geweld afgewezen. Wie het zwaard opneemt, zal door het zwaard vergaan. Enkele dagen na zijn intocht in Jeruzalem volgt zijn arrestatie, marteling en een wrede dood op Golgotha. Geen grotere liefde kan iemand hebben dan hij die zijn leven geeft voor zijn vrienden. De liefde van Christus was nog groter. Hij nam geen leven van anderen, maar gaf zijn eigen leven voor alle mensen, voor vriend en vijand. Laten wij als christenen het geweld uit ons eigen hart wegbanen.

Christus nodigt ons uit, in deze tijd van polarisatie en vele oorlogen in de wereld, de weg van vrede en verzoening te bewandelen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

Mei

(n.b. ma-za 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

t/m 5 mei bedevaart Lourdes

- 07 10.00 stafvergadering
- 08 11.00 vergadering Laudato Si' Alliantie
- 10 12.00 Eucharistie kathedraal en Mariaprocessie
- 11 11.00 Dag voor de Religieuzen, Nuland
- 12 10.30 bisschoppenvergadering
- 13 10.00 Eucharistie zusters Carolus Borromeüs, Nuland
14.00 Middag voor emeriti
- 14 09.30 Hemelvaart, Sint Oedenrode
- 16 10.00 Eucharistie jubileum parochie Mill
- 17 09.30 Eucharistie Megen
- 18 10.00 Diakenberaad
17.00 Eucharistie Missio
- 21 10.30 opname Pauscast Hilversum
14.00 stafvergadering
- 22 10.00 gesprek prof. Hartmann
- 23 19.00 Heilig Vormsel Middelbeers
- 24 10.00 Heilig Vormsel kathedraal
- 25 11.00 Eucharistie kathedraal
- 27 11.00 Eucharistie Glorieux, Eindhoven
- 28 10.00 stafvergadering
14.00 dekenvergadering
15.30 REA
- 29 19.00 Heilig Vormsel Diessen
- 30 11.00 jubileum bisschop kathedraal
- 31 10.30 H. Vormsel Nijmegen

Benoemingen/ontslagen

De weleerwaarde heer **G. de Jong** te 's-Hertogenbosch: per 1 maart 2026 eervol ontslag als pastor (kapelaan) van de parochie Heilige Maria te Rosmalen.

De eerwaarde pater dr. **Avin Kunnekkadan** SVD te 's-Hertogenbosch: per 1 maart 2026 benoeming tot pastor (kapelaan) van de parochie Heilige Maria te Rosmalen.

Jubileum

65 jaar priester (1961)

27 mei

P.J. Bakermans em. pastoor Son en Breugel (Kerkplein 9 5691 BB Son en Breugel)

40 jaar priester (1986)

24 mei

M. Mesch pastoor Vught (Loeffplein 1, 5262 AJ Vught)

N.H.C.A. Schallenberg em. assistent Eindhoven (Hoboplein 24, 5702 TZ Helmond)

M.J.Th.M. Schneeberger em. pastor Flevo-Ziekenhuis Almere (Raamplein 24, 1016 XK Amsterdam)

12½ jaar diaken (9 nov. 2013)
9 mei 2026

P.P. Flesia diaken Boxtel (Oude Rijksweg 10, 5298 MC Liempde)

A.P.M. van Kuijk diaken Berkel-Enschot (Bergstraat 54, 5175 AB Loon op Zand)

drs. ing. P.J.M. Menting em. diaken Nijmegen (Rehweg 15, D-47533 KLEVE)

Familiepastoraat

Vrijdagmiddagborrel

Wat kan ik zingen tijdens de Mis? Welk lied past binnen jouw vorm van familiepastoraat of bijvoorbeeld in de kinderwoorddienst? Hoe krijg ik die warme, verbindende sfeer in de groep? En hoe laat ik mensen ervaren dat ze gezien en geliefd zijn door God?

Ontdek de liederen van HIJ KENT MIJ! HIJ KENT MIJ! is ontstaan vanuit de Emmanuel zomerkampen en geeft vanaf 2023 professioneel liederen uit van hoge kwaliteit met als doel door muziek Gods liefde te ontdekken, vast te houden, te laten groeien en door te geven. De liederen zijn katholiek en gebaseerd op de Bijbel, vreugdevol en aansprekend voor alle leeftijden. Van elk lied is extra materiaal beschikbaar om het gebruik ervan gemakkelijk en aantrekkelijk te maken.

Tijdens de VrijMiBo van 8 mei zal Anja Vergouwen ons meer vertellen over de rol van muziek in het familiepastoraat en laat zij ons de mogelijkheden zien en ontdekken over het gebruik ervan. Interessant voor jong en oud. Voor gezinnen, koren, parochies en alle teams binnen familiepastoraat. Uiteraard gaan we ook actief aan de slag en zal Anja ons enkele liederen aanleren. Het belooft een interessante, inspirerende en vrolijke middag te worden.

Aanvang 16.00 uur Sint-Janscentrum, Papenhulst 4 Den Bosch
Aanmelden via e-mail:
Aanmelding@bisdomdenbosch.nl

Dialogo

Zegen over brood

In de perikopen over het laatste Pascha-maal van Jezus vertellen de evangelisten *dát* Jezus, nadat Hij brood had genomen, de zegen uitsprak. Over de *inhoud* van de zegen zwijgen ze. Dat doet vermoeden dat Jezus woorden niet erg verschilden van wat in die tijd binnen de joodse traditie gebruikelijk was. Ook in het verhaal van de Emmausgangers ontbreekt de tekst van de zegen. Daar volgt echter een zinswending die erop zou kunnen wijzen dat de Verrezen Heer iets opmerkelijks heeft gezegd: 'Nu gingen de ogen van de leerlingen open en zij herkenden Hem' (Lc. 24,30-31a). Kan het dat de herkenning geschiedde door de zegen? Dan wordt het interessant om de inhoud van die zegen te achterhalen.

Gelijkenis

Helaas kunnen we niet precies aangeven hoe de zegen aan het begin van de maaltijd in de tijd van Jezus heeft geluid. Historische bronnen hiervoor ontbreken. Wel hebben we een tekst van een tafelzegen (Birkat Hamazon) die stamt uit circa 220 na Christus, die prima bij Jezus lijkt te passen. Deze tafelzegen (vermeldt in de Misjna) draagt overduidelijk sporen van Psalm 104. We weten dat Jezus deze Psalm gebruikt om te spreken

over het Rijk Gods; in de gelijkennis van het zaad (Mc. 4,26-29). Jezus benadrukt in de gelijkennis - in overeenstemming met de vroeg joods-interpretatie van Psalm 104 - dat de groei van het graan geschiedt onafhankelijk van menselijke activiteiten - de boer staat erbij te kijken zonder te weten hoe het zaad groeit (vs. 27). Niet de mens, maar God doet het zaad ontkiemen en Hij zorgt ervoor dat de aarde gewassen voortbrengt die door de mens als voedsel gebruikt kunnen worden. Reden tot dankbaarheid jegens God; reden om aan tafel de Heer te prijzen.

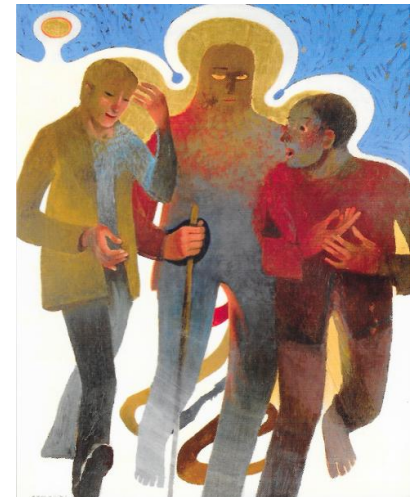
Jezus schenkt in de gelijkennis ook aandacht aan de naderende oogst. 'Zodra de vrucht het toelaat, slaat de boer er de sikkel in, want het is tijd voor de oogst' (vs. 29). De oogst is een geliefd beeld voor de komst van 'de dag des Heren'. Jezus was er zich van bewust dat het Koninkrijk van God nabij was. Zo nabij zelfs dat de tijd uiterst kort was geworden (Mc. 9,1 en 13,32). Het is goed mogelijk dat Hij tijdens de Pascha-maal - met het brood in zijn handen - gezegd heeft dat de tijd van de oogst was aangebroken en dat Hij God daarvoor geprezen heeft. 'Traag van hart' (Lc. 24, 25) als de leerlingen waren, was het waarschijnlijk niet tot hen doorgedrongen. Best aannemelijk dat Jezus in de herberg van Emmaus, in de tafelzegen voortging met 'het ontsluiten van de Schriften' en dat daardoor hun ogen

opengingen, ze in de vreemdeling de Verrezen Heer ontdekten. ... En ze zich weer herinnerden dat Hij heeft gezegd: 'Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald. Als iemand van dit brood eet, zal Hij leven in eeuwigheid' (Joh. 6,51).

Vorming en Scholing

Op **zaterdag 25 april** is er een informatie-ochtend op het Sint-Janscentrum over m.n. het nieuwe vormings- en scholings-traject voor vrijwilligers.

In het diocesaan synoderapport werd de aanbeveling gedaan om 'meer te investeren in catechese & vorming'. Het bisdom geeft hier gehoor aan met het nieuwe aanbod van het Sint-Janscentrum. We hopen dat parochies hierop willen inhaken door dit nieuwe aanbod aan te bevelen bij geïnteresseerde parochianen.

In het bijzonder ook bij 'de nieuw-katholieken' die hun levensweg vervolg in en met de Kerk. We hopen ook op werving onder (jonge) vrijwilligers die al in hun parochie werkzaam zijn en die - samen met het pastorale team en of de pastoor... en waar mogelijk ook samen met omliggende parochies - prioriteit willen geven aan het **uitdragen van het Evangelie in de wereld**.

Vanzelfsprekend geven we ook informatie over het roepingenprogramma en de toeleiding naar het wijdingsambt. Beide programma's staan immers niet los van het nieuwe vormings- en scholingstraject, maar zijn er ten volle mee verbonden. De drie programma's samen ondersteunen en maken 'missionair pastoraat' mogelijk.

Van harte welkom:
25 april, aanvang 10.00 uur, Papenhulst 4 Den Bosch.

Power of Fire 2026

Op zaterdag 11 april was het zover: De jaarlijkse vormelingsdag, oftewel de Power of Fire, van ons bisdom vond plaats! Het was een mooie (en vooral droge) dag, met ongeveer 110 vormelingen die samenkwamen om hun geloof en hun vormsel te vieren.

Voor de vormelingen begon de dag om 10.00 uur in de Sint-Janskathedraal, waar monseigneur de Korte voorging tijdens een plechtige Eucharistieviering. Na de viering kon, na een korte pauze om iets te drinken, het grote Power of Fire spel beginnen!

Het spel bestaat uit 40 opdrachten, zoals het bouwen van de toren van Babel, met stoepkrijt de werken van barmhartigheid uitbeelden en quizvragen.

Na het optellen van de verdiende punten per opdracht, had het gecombineerde groepje met vormelingen van Grave en Vlijmen dit jaar gewonnen.

We kijken terug op een geslaagde dag met dank aan de begeleiders en vrijwilligers!

Jubileum bisschop

Op 30 mei viert Mgr. Gerard de Korte zijn zilveren bisschopsjubileum en 10-jarig jubileum als bisschop van 's-Hertogenbosch. Om 11.00 uur is er een plechtige Eucharistieviering in de kathedraal. Aansluitend is er gelegenheid de jubilaris te feliciteren in het Theater aan de Parade. Voor meer informatie zie de website: www.bisdomdenbosch.nl

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl

Gerardusfonds

Bisschop De Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken. Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch